

Fővárosi Ítéltábla
2. Kf. 27. 112/2008/8. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a LOGISZTÁR Székesfehérvári Logisztikai Szolgáltató Központ Tulajdonosi és Fejlesztő Kft. (Székesfehérvár felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, Hivatkozási szám: Vj-3/2006.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi december hó 5. napján kelt 3.K.35.239/2006/7. számú ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi október hó 29. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesi vállalkozás üzemeltetési és fejlesztési tevékenysége körében ügyfeleinek igényei szerint ellátja, összehangolja, megvalósítja a székesfehérvári Logisztikai Szolgáltató Központ (a felperes által üzemeltetett irodaház) területén belül végzett infrastrukturális fejlesztéseket, üzemelteti a logisztikai létesítményeket, a vámhivatal infrastruktúráját, valamint logisztikai szolgáltatásokat nyújt.

A felperesnek a VPOP Közép-dunántúli Regionális Parancsnokságával 2004. április 26-án kötött együttműködési szerződés keretében a vámhivatal az elkülönített számlák alapján közüzemi költségeket fizet. A felperes 2004. május 1. napjától kezdődően parkolási díjat

szedett a vámudvart felkereső ügyfelektől, ami nem terjedt ki a VPOP által berendelt vámvizsgálatos járművekre, és az irodát bérlő ügyfelekhez tárgyalás céljából érkező személyek és a vámudvarban dolgozók saját gépjárműveire.

A felperes 2005. augusztus 01-jétől üzemeltetési költségtérítés címén díjat szedett azon ügyfelektől, akik gyalogosan érkeztek a vámudvarba, amely alól kivételt képezett, ha a vámhatóság import esetén tételes vagy szűrőpróbaszerű áruvizsgálatot írt elő, vagy az ügyfél regisztrációs adó ügyében kereste fel a telephelyet.

Az alperes versenyfelügyelete eljárásában vizsgálta, hogy a felperes az általa üzemeltetett vámudvarban történő parkolási díj és üzemeltetési költségtérítés szedése révén gazdasági erőfölénnyel való visszaélést valósít-e meg a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) rendelkezései értelmében. Az eljárás eredményeként az alperes a 2006. szeptember 14. napján kelt Vj-3/2006. számú határozatában megállapította, hogy a Tpv. 21.§-ába ütközően a felperes visszaélt a gazdasági erőfölényével, amikor az általa üzemeltetett vámudvarban működő vámhivatal be nem rendelt ügyfeleit üzemeltetési költségtérítés megfizetésére kötelezte, ezért annak alkalmazását a határozat kézhezvételétől megtiltotta. Ezt meghaladóan megállapította, hogy a felperes vámudvarát felkereső ügyfelektől történő parkolási díj szedése nem ütközik a Tpv. rendelkezéseibe. Indokolása szerint az érintett földrajzi piac az a terület, amely vonatkozásában a felperes a vámudvar létesítésével és üzemeltetésével összefüggő szolgáltatásokat nyújtja, amely megegyezik a vámudvar területén található vámhivatal illetékességi területével, azaz Fejér Megye közigazgatási területével. Az érintett termékpiacként a vámudvarokkal kapcsolatos létesítési és üzemeltetési szolgáltatások körét azonosította megállapítva, hogy a felperes egyrészt a jogszabály által meghatározott vámigazgatási hatáskörök és illetékességek miatt, másrészt a vámigazgatást igénylő vállalkozások azon gyakorlata következtében van gazdasági erőfölényben, hogy gazdaságossági szempontból az ügyfelek elsősorban a telephelyük közelében elhelyezkedő vámhivatalt keresik fel. Ezen választásukat elsősorban a vámeljárássok gyorsasága motiválja, így a vállalkozás telephelyéhez, székhelyéhez legközelebbi vámudvart keresik fel vámügyintézés céljából, míg a más megyében vagy helységben található vámhivatal csak jelentős idővesztéssel és költségtöbblettel vehető igénybe az ügyfelek részéről. Rögzítette, hogy a felperes által alkalmazott parkolási díj szedésére a 15/2004. (IV. 05.) PM. rendelet (a továbbiakban: R.) ad lehetőséget, amelyért cserében a felperes érdemben értékelhető

parkolási szolgáltatást nyújt a vámhivatal ügyfelei számára azáltal, hogy kiépített, karbantartott, őrzött parkolóhelyet biztosít a vámudvar területén. Ezt meghaladóan a R. értelmében az üzemeltetőnek térítésmentesen biztosítani kell mindenki számára a vámhivatal szolgálati helyének megközelítését, amellyel összefüggésben azonban a felperes nem nyújt olyan szolgáltatást, amely indokolná az üzemeltetési költségtérítés vagy más hasonló tartalmú díj alkalmazását. Arra figyelemmel, hogy a felperes jogsértése rövid ideig tartott és az üzemeltetési költségtérítés alkalmazásából elenyésző árbevétele származott, a versenytanács eltekintett a Tpv. 78.§-a szerinti bírság kiszabásától.

A felperes keresetében a jogsértés hiányára hivatkozással az alperesi határozat megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az üzemeltetési díj beszedése általában sem tekinthető jogszerűtlennek, ugyanakkor a részéről történt díjbeszedés körülményeit tekintve nem minősülhet a Tpv. 21.§-a szerinti erőfölénnyel való visszaélésnek, mivel ezen törvényi tényállás elemeinek a magatartása nem feleltethető meg. Nem tartotta elfogadhatónak azt a megkülönböztetést, hogy a versenyhatóság a költségek viselését attól teszi függővé, hogy gépjárművel vagy gyalogosan jut az ügyfél a vámszolgálati helyre, mivel az ingatlanon belüli létesítményeket valamennyien azonosan használják, így a közös költségekhez való hozzájárulás elsődlegesen nem az ügyfelek, hanem a saját, az ott ellátott tevékenységük költségeit ellentételezi. Hivatkozott arra, hogy Székesfehérvár belterületén működik olyan vámhivatal, amely gyalogosan, míg Dunaújvárosban pedig olyan, amelyik gépjárművel megközelíthető. Ezen körülményekre figyelemmel nem helytálló az a következtetés, hogy az adott területen gazdasági erőfölényben van.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte hangsúlyozva, hogy a felperes esetében azonosítható azon ügyfélkör, amely nem rendelkezik racionálisan igénybe vehető alternatívával, kénytelen a felperesi vámudvarban található vámhivatalt felkeresni vámkezelés, és a szükséges vámigazgatási eljárások lefolytatása céljából. Utalt arra, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy a vámhivatalt felkereső ügyfelek milyen, a felperes által nyújtott magas szintű kiszolgálásban részesülnek, amelynek fejében jogszerű lenne az üzemeltetési díj iránti igény.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a Fejér Megyében lefolytatandó vámeljárásokhoz kapcsolódó szolgáltatásokkal érintett piacon bizonyos vámeljárások lefolytatásakor csak a felpereshez lehet fordulni. A helyettesíthetőség kérdését tekintve a székesfehérvári, illetve a dunaújvárosi vámkezelési, vámeljárási lehetőség

nem megfelelő alternatíva, mivel ezek igénybevétele a felperesi telephelyhez képest jelentős többletidő- és költségráfordítással jár az ügyfelek számára. Kifejtette, hogy a versenyhatóság által megállapított tényeket, amelyek együttesen alátámasztják, hogy az adott piacon gazdasági erőfölényben van, a felperes nem cáfolta. Ezért az ezzel összefüggő határozati megállapításokkal maradéktalanul egyetértett. A visszaélés körében helytállónak ítélte az alperes azon megállapítását, hogy a R. szerinti jogszabályi kötelezettség gyakorlásához nem köthető ki a vámudvart üzemeltető vállalkozás részéről díj, csak ha bizonyítottan igénybe vehető többletszolgáltatásokat nyújt ezért az ügyfeleknek. Hangsúlyozta, hogy a, felperes nem bizonyította, hogy a telephellyel kapcsolatos bevételei nem fedezik az üzemeltetés teljes költségét, azt, hogy a részéről beszédni kívánt üzemeltetési költség ténylegesen milyen költségeket hivatott fedezni. Ennek hiányában azonban fogalmilag kizárt ezen díjak jogszerűségének vizsgálhatósága, és ennek következtében az ezek iránti igény megalapozottsága. Abban az esetben, ha az üzemeltetési költség valamiféle átalánydíj szerepét kívánta betölteni, abban az esetben is meg kellett volna határozni a mögötte álló szolgáltatásokat, kiadásokat, továbbá a felperes nem jelölt meg olyan jogszabályi rendelkezést, amely alapján az üzemeltetési díj szedése részéről jogszerű lenne.

A felperes fellebbezésében a kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte, lényegében megismételve az elsőfokú eljárásban előadottakat. Hangsúlyozta, hogy nem fogadható el tényként az, hogy a székesfehérvári Fővámhivatal alapeseti vámkezelést nem végez, mivel azon körülmény, hogy a kiemelt ügyekben is eljár, nem jelenti az alapeseti vámkezelés kizárását. Ezzel összefüggésben a VPOP közleményére utalt.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, amely során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően valamennyi körülményt mérlegelt, s azoknak a maguk összességében való értékelésével helytállón állapította meg a tényállást és a rendelkezésre álló peradatokból okszerű következtetést vont le. Döntését megfelelően megindokolta, jogi okfejtésével a Fővárosi

Ítélet tábla egyetértett. A felperes fellebbezésében olyan érveket felsorakoztatni nem tudott, amelyek az elsőfokú ítélet megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését eredményezhették volna.

Az alperes versenyfelügyeleti eljárásában a székesfehérvári Logisztikai Szolgáltató Központ területén felállított vámudvarral összefüggésben a felperes részéről nyújtott szolgáltatási tevékenységet érintően a gazdasági erőfölénnyel visszaélés tekintetében meghatározó tényezőket és körülményeket teljeskörűen értékelési körébe vonta. A vizsgálat kiterjedt az ország területén az egyéb vámudvarok működésével kapcsolatos gyakorlatra és azok elemzésére, az ezen területet érintő háttérjogszabályok áttekintésére, amelyek összevetéséből és azoktól való eltérés miatt, megalapozottan állapította meg, hogy a vámudvart (vámhivatalt) felkereső ügyfelektől a parkolási díjon felül üzemeltetési költségdíj címén szedett ellenérték alkalmazása indokolatlan többletbevételt és hátrányos feltételek elfogadásának kikényszerítését eredményezte a felperes részéről. A felperes I. típusú vámudvart üzemeltet, ahol az ügyfelek saját maguk is kérhetik a vámeljárást lefolytatását a vámhivaltól. Ennek során az üzemeltető felperes a R. szerinti mértékben meghatározott, parkolóhely biztosításáért kérhet ellenértéket. Ezt meghaladóan azonban az üzemeltető semmilyen más jogcímen nem szedhet díjat, ugyanis ingyenesen köteles biztosítani, hogy az ügyfelek a logisztikai központ területén működő vámhivaltal megközelítsék és a vámeljárást igénybe vegyék. A felperes nyilatkozata szerint a vámeljárást lefolytatásában közreműködőként nem vesz részt, így üzemeltetési költségtérítés címén való díj beszedésére sem jogosult. A felperes az ügyfeleknek a hatósághoz fordulási jogát közvetetten fizetési kötelezettség alkalmazásával nem korlátozhatja. A felperes a működési körébe eső költségeit üzleti nyereség elérése érdekében nem háríthatja át az ügyfelekre oly módon, hogy a költségtérítést ellentételező plusz kiegészítő szolgáltatást nem nyújt, ezáltal az általa üzemeltetett területen működő vámudvart érintően gazdasági erőfölényével visszaélt.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy a felperesnek csak a vizsgálat által érintett ipari parkban van telephelye, ezért csak az itt működtetett irodaháza minősül a szolgáltatásával érintett piacnak. Bár az alperes ezzel szemben a releváns piacot, és annak helyettesíthetőségét kiterjesztően vette figyelembe, azonban ezen értelmezés sem szolgált a felperes javára és nem eredményezte a jogsértő magatartás alóli mentesülését. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes tényleges szolgáltatás ("árúja") a vámhivaltal/vámudvart felölő irodaház, üzemeltetése, mely üzemeltetés fejében az ott működő "bérlőktől" üzemeltetési díj

ellenértékben részesül - kivéve a vámhivatalt/vámudvart. Ez utóbbi körben ugyanis a VPOP-val kötött megállapodás alapján üzemeltetési díjat nem kap. A felperes az általa üzemeltetett irodaházban működő vámhivatal/vámudvar helyett az azt felkereső ügyfelektől üzemeltetési díjat szedni nem jogosult, tekintettel a R. 57.§-árok (14) [illetve (15)] bekezdésének tiltó rendelkezésére is.

A felperes sem a versenyhatósági eljárásban, sem az elsőfokú eljárás során nem tudta igazolni, hogy ügyfelektől az üzemeltetési költségdíj beszedése nem feleltethető meg a Tpv. 21.§-a a) pontjába ütköző magatartásnak, így marasztalása (a sérelmezett magatartás megszüntetésére való kötelezés) jogszerű volt az alperes részéről.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A peresztes felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült perköltségét és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viselni a fellebbezési illetéket.

B u d a p e s t, 2008. évi október hó 29. napján